

Hemtentamen för kursen "Industriell ekonomi och samhällsutveckling", TEK070, ht 2006

För tentamen gäller följande:

- Bearbetning av tentamen kan påbörjas fredagen den 1/12-06.
- Tentamen skall lämnas in via studieportalen senast 16/12 kl 23.59 (Filinlämning i pdf-format).
- Vänligen respektera det maximala sidantal som anges för respektive fråga.
- Observera att endast ett resultat på en räkneuppgift ej är tillfyllest utan tillvägagångssätt, argumentation etc är avgörande även för dessa frågor.
- Studenten ansvarar för att dokumentet är läsligt (se upp med för tät/liten text, layout förändring pga ej i pdf format etc).
- Angivna poäng är maximala poäng för ett perfekt svar.
- Tentamen ger maximalt 25 poäng fördelat på 5 frågor.

Fråga 1 (3 poäng, 2 sidor)

Redogör för globaliseringen som en kontinuerlig process som påverkar företag, kapitalmarknad, politik, kultur, mänskliga rörelsemönster och arbetsmarknader. Försök beskriva hur olika aspekter påverkar varandra.

Fråga 2 (3 poäng, 2 sidor)

Redogör för hur olika typer av U-länder reagerat på Globaliseringens möjligheter och hot. Ge exempel från Afrika och Östasien.

Fråga 3 (7 poäng)

I följande fråga ska ni välja ut ett valfritt företag (med viss historia – dvs inte helt nystartat) från Stockholmsbörsen. Efter denna fråga bör ni känna att ni förstår det valda företaget ganska väl. Följande delfrågor bearbetas utifrån detta företag:

- a) (3 poäng, max 2 sidor)
Beskriv företagets marknadssituation med hjälp av modeller och resonemang som vi gått igenom under kursen och som finns i er litteratur. Försök att göra en situationsanalys (den mest aktuella litteraturen är kapitel om "Idé och handling – Strategi och ledning", "Marknadsföring av produkter och tjänster" samt åhörarkopior från första veckan.)
- b) (2 poäng, max 2 sidor)
Beskriv företagets historiska utveckling med fokus på vilka branschstrukturella förändringar det har genomlevt eller möjliggjort dess framväxt samt hur denna historia har sitt ursprung i det omgivande innovationstrycket.
- c) (2 poäng, max 1,5 sida)
Genomför en räkenskapsanalys avseende det valda företaget för att bedöma om det kan vara en vettig investering samt uttala dig om vad du anser om detta och dess finansiella risk.

Fråga 4 (3 poäng, 2 sidor)

Utgå från att du av någon anledning skaffat dig ett stort renoveringsobjekt till hus, byggt 1036. Det är två och ett halvt plan på ca 250 kvm, har gamla tvåglasfönster, väggar av betongsten (lättbetong) och endast sågspån i golven och 10 cm gullfiber som isolering i yttertaket. Idag använder du oljeeldning som uppvärmning och det går åt ca 6,5 kubikmeter olja per år till uppvärmningen. Du har nu lessnat på detta och vill dra ner uppvärmningskostnaderna. Ta därför fram två alternativa uppvärmningsmetoder och utred/bedöm om en investering i dessa är lönsam och vilken som i så fall bör väljas. (Aktuellt avsnitt är investeringsbedömning.)

Fråga 5 (2 poäng, max 1,5 sidor)

Birk och Ronja jobbar med en affärsidé om Hotel och konferenscenter "Bergsgrottan". De inser att för att de ska kunna ta emot och serva sina kunder på precis det sätt de önskar måste de ha ett sätt att beräkna hur mycket dessa konferenser kostar. Det alternativ som deras okunnige bankman föreslog är ett traditionellt påläggskalkyleringssystem som inte tar hänsyn till skillnader mellan olika utformningar av konferenserna. Det skulle gå ut på att man använder ett enda pålägg på direkt lön (500 %) för att täcka in samtliga omkostnader. Utgångspunkten är en hypotetisk konferens som sedan förändras efter kundens önskemål.

Birk och Ronja försöker tänka efter vad det är som kommer att kosta vi anpassningarna av konferenserna för det kommande året:

Aktivitet	Total kostnad (kr)	Kostnadsdrivare	Antal förekomster av kostnadsdrivare
Kvalitet	560 000	Antal kundklagomål	100 st
Planering	187 500	Antal förberedande kundkontakter	125 st
Delförändring (Kundanpassning)	210 000	Antal programändringar	1050 st
Ändrade arbetstimmar	480 000	Antal extra arbetstimmar	600 st
Specialmatsbeställningar	350 000	Antal leveranser av specialmat	1 000 st
Utflykter och liknande aktiviteter	1050 000	Antal "utflyktstimmar"	1 000 tim
Mottagning och kundservice	550 000	Antal deltagare	1 000 st

Naturligtvis är alla siffrorna budgeterade, eftersom de ännu inte startat sin verksamhet. Speciellt har de lagt mycket på kvalité, eftersom de vet att det är dyrt att försöka rätta till intrycket hos missnöjda kunder och det ger samtidigt ett incitament att försöka minska klagomålen. Just nu är två konferenser föremål för förhandling: Snoopys MC club och Arne Ankas Airways.

För Snoopys MC club och Arne Ankas Airways gäller följande:

	Snoopys MC club	Arne Ankas Airways
Antal deltagare (st)	10	50
Total logikostnad (300 kr / natt och deltagare) (Direkt kostnad)	9 000	30 000
Total direkt lön, ledare mm (500 kr / tim) (Direkt kostnad)	11 000	12 000
Antal kundklagomål (st) (budget)	1	1
Antal förberedande kundkontakter (st)	3	5
Antal programändringar (st)	20	30
Antal leveranser av specialmat (st)	4	9
Antal ”utflyktstimmar” (h)	10	24

Eftersom de inte tyckte att de fått tillräcklig hjälp av sin bankman kommer de nu till dig, som de hört är duktig på företagsutveckling och aktivitetsbaserade arbetssätt. De ber dig att hjälpa dem att ta fram ett ABC-kalkylerings system och att beräkna självkostnaden per deltagare för Snoopys MC club och Arne Ankas Airways per deltagare med hjälp av det systemet (Visa stegen i beräkningarna).